

Muutokset määräyksiin ja ohjeisiin 1/2019 Lisäeläkelaitosten hallinto

Viittaus	Kommentit perusteluineen (ja mahdollinen muotoiluehdotus)	Finanssivalvonnan vastaus
Finanssiala ry	Finanssialalla ei ole asiasta lausuttavaa.	
Sosiaali- ja terveysministeriö / Yleiset kommentit	Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo määräys- ja ohjeluonnoksen edistävän lisäeläkesäätiöiden ja lisäeläkekassojen hyvää hallintoa ja vakuutettujen etuja. Lisäeläkelaitokset ovat melko pieniä toimijoita, joten lisäeläkelaitoksille asetettavien määräysten tulee olla oikeassa suhteessa laitosten toiminnan luonteeseen ja laajuuteen liiallisen hallinnollisen taakan välttämiseksi. Tähän on kiinnitetty määräys- ja ohjeluonnoksessa huomiota. Osittain tämä on huomioitu jo lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekasoista annetussa laissa, jossa lisäeläkelaitoksia, joissa on vähemmän kuin 100 vakuutettua säännellään muita lisäeläkelaitoksia kevyemmin.	
Sosiaali- ja terveysministeriö / Luku 5	Sosiaali- ja terveysministeriö pitää hyvänä, että sääntelyä on yhdenmukaistettu suhteessa muihin eläkelaitoksiin sekä sitä, että pienten lisäeläkelaitosten sääntelyssä on huomioitu toiminnan laatu ja laajuus. Sosiaali- ja terveysministeriö pitää tarkoituksenmukaisena sitä, että lisäeläkelaitoksen hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja voi täyttää asiantuntevasta koskevat vaatimukset sekä aikaisemman työkokemuksen että riittävän perehdytysohjelman kautta. Hyvää ovat myös uudet ohjeet	

	mahdollisessa perehdytyskoulutuksessa käsiteltävistä aihe-alueista, jotka auttavat lisäeläkelaitoksia riittävän koulutuksen suunnittelussa. Sosiaali- ja terveysministeriö pitää perusteltuna määräysten linjasta siitä, että laitoksissa joissa harjoitetaan sekä lakisääteistä eläkevakuutustoimintaa että lisäeläkevakuutustoimintaa, sovelletaan niitä edellytyksiä, jotka ovat vaativammat. Edellä tarkoitettussa laitoksessa hallituksella ja toimitusjohtajalla on oltava riittävästi ammattitaitoa sekä lakisääteisen että vapaaehtoisen lisäeläketoiminnan harjoittamiseen.	
Sosiaali- ja terveysministeriö / Luku 10	Lisäeläkelaitokset, jotka ovat melko pieniä toimijoita, ovat laajasti ulkoistaneet toimintonsa palveluyrityksille, koska tämä on taloudellisesti tarkoituksenmukainen toimintatapa. Lisäeläkelaitokset eivät harjoita lakisääteistä eläkevakuuttamista, joten toimintoja ulkoistettaessa ei ole kysymys julkisen hallintotehtävän siirtämisestä yksityisen suoritettavaksi, mikä mahdollistaa lähtökohtaisesti laajamittaisen ulkoistamisen. Toimintoja ulkoistettaessa on kuitenkin huolehdittava siitä, että vakuutetut edut eivät vaarannu. Siksi sosiaali- ja terveysministeriö pitää perusteltuna, että toimintojen ulkoistamisesta ilmoitetaan Finanssivalvonnalle kattavasti, kuten määräysluonnoksessa esitetään. Ulkoistamisilmoitus tulee tehdä Finanssivalvonnalle keskeisten toimintojen ulkoistuksesta sekä johtamisen ja hallinnoinnin toimintojen ulkoistuksesta. Sosiaali- ja terveysministeriö pitää myös hyvänä kattavaa listausta siitä, mitä tietoja Finanssivalvonnalle tehtävän ulkoistamisilmoituksen tulee sisältää. On myös tärkeää tehdä ero sen välillä, milloin on kyse ilmoituksenvaraisesta	

	toimintojen ulkoistamisesta osakkaana olevalle työnantajalle ja milloin Finanssivalvonnan lupaa edellyttävästä keskeisen toiminnon suorituttamisesta samalla henkilöllä tai organisaatioyksiköllä kuin lisäeläkelaitoksessa osakkaana oleva työnantaja suorituttaa keskeisiä toimintojaan. Sosiaali- ja terveysministeriö pitää siksi tärkeänä määräysluonnoksen tätä koskevaa 10 luvun 15 kohtaa.	
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / luku 4	4.1.(3) kohdan selventämiseksi ja informaation lisäämiseksi sitä pitäisi tarkentaa seuraavasti: Lisäeläkejärjestelyyn lisäeläkelaitoksessa, joka on perustettu ennen uusien eläkelaitoslakien voimaantuloa 1.1.2022, sovelletaan VoimPL 15 §:ssä tarkoitettuun lisäeläkkeiden takautuvaan vähentämiseen tai poistamiseen eläkesäätiölain (1774/1995) 11 §:ää ja eläkekassassa vakuutuskassalain (1664/1992) 52 ja 53 §:iä.	Finanssivalvonta korjaa lauseeseen soveltamisen tarkennuksen VoimPL 15 §:n otsikkoa vastaavasti lisäeläkkeiden takautuvasta poistamisesta tai vähentämisestä.
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / luku 4	4.4.(7) kohtaa pitäisi tarkentaa, koska ei ole olemassa tiedostomuotoa, jota ei voisi jälkeinpäin muokata. Säännöt toimitetaan tyypillisesti pdf-muodossa, mutta tiedostomuoto ei täytä näillä ehdoilla Finanssivalvonnan määräyksiä.	Finanssivalvonta korjaa määräystä seuraavasti: Vahvistettavat säännöt on oltava tiedostomuotona sellainen, joka ei ole helposti muutettavissa.
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / luku 5	5.2.3 ja 5.3.4 Määräyksiin/ohjeisiin tulisi lisätä kohta, jossa todetaan, että muutosilmoituksia ei tarvitse lähettää uudelleen valittavista jäsenistä. Vastaavan sisältöiset määräykset ja ohjeet koskevat työeläkevakuutusyhtiöitä ja lakisääteistä eläketurvaa hoitavia eläkesäätiöitä sekä eläkekassoja.	Finanssivalvonta täydentää määräyksiä lisäämällä maininnan, että henkilön uudelleenvalinnasta ei tarvitse antaa Finanssivalvonnalle uutta ilmoitusta.

Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / luku 7	Toivomme, että pienen eläkelaitoksen riskienhallintaa koskevissa vaatimukset eivät johtaisi voimassa olevaa oikeustilaa ankarampiin vaatimuksiin, vaan että Finanssivalvonta käyttäisi toiminnan arvioimiseen ja vaatimusten suhteuttamiseen eläkelaitoksen toiminnan laajuutta sekä luonnetta. 7.2.(30) kohdan ohjetta pitää muuttaa. LESKL 1 luvun 13 §:n perusteella lisäeläkelaitoksia koskevaa 3 luvun 8 §:ää riskienhallinnasta ei sovelleta pieniin lisäeläkelaitoksiin (tässä on lisäksi tehty viittaus väärään pykälään eli LESKL 1 luvun 10 §:n 1 momenttiin).	Finanssivalvonta toteaa, että ohjeen kohdassa (30) ei viitata LESKL 3 luvun 8 §:ään, eikä ohjetta ole tarvetta muuttaa näiltä osin. Finanssivalvonta tarkentaa pykäläviittausta ulottamalla viittauksen LESKL 1 luvun 10 §:ään kokonaisuudessaan, poistamalla maininnan 1 momentista. Viittausta ESKL 4 luvun 22 §:ään tarkennetaan siten, että viittaus kohdistuu momentteihin 1 ja 2.
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / luku 10	10.3.(11) kirjoitusvirhe	Finanssivalvonta korjaa mainitun kohdan.
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / luku 11	11.1 (2) Kohtaan pitäisi lisätä myös A-eläkelaitokset 11.1 (3) Kohtaa pitää muuttaa. Se mitä on kirjoitettu lisäeläkesäätiöstä kannansiirrossa eroavan osakkaan mahdollisuudesta ylikatteen palauttamiseen käyvästä arvosta poiketen pitää soveltaa myös lisäeläkekassasta kannansiirrossa eroavaan osakkaaseen, jos osakas on hoitanut velvoitteensa eläkekassaa kohtaan. Jos osakkaalla ei ole enää velvollisuuksia eläkelaitosta kohtaan, ei ole mitään syytä miksi osakasta ei tulisi kohdella samoin perustein sen erotessa lisäeläkesäätiöstä tai lisäeläkekassasta. Eihän myöskään koko lisäeläkesäätiön purussa purkajaa kohdella eri tavalla koko lisäeläkekassan purkuun.	Finanssivalvonta toteaa, että asia käy riittävällä tavalla ilmi soveltamisalasta, asiayhteydestä ja käytetystä terminologiasta. Finanssivalvonta toteaa, että lisäeläkelaitoksen ylikatteen palautukseen liittyvät erot varojen arvostamisessa ovat perusteltuja lisäeläkesäätiön ja lisäeläkekassan erojen vuoksi. Lisäeläkekassassa osakkaan vastuu kassan velvoitteista on rajatumpi kuin lisäeläkesäätiön osakkaan vastuu lisäeläkesäätiön velvoitteista. Lisäeläkesäätiön tai lisäeläkekassan luovutettua koko vakuutusantansa lisäeläkelaitos on asetettava selvitystilaan ja purettava. Tällöin varojen palauttamiseen sovelletaan lisäeläkelaitoksen purkamista koskevia säännöksiä. Finanssivalvonta korjaa määräystä määrittelemällä tarkemmin tilanteet, joissa varojen käyvästä arvosta poikkeavaa arvostamista ei sovelleta.

	11.3 (7 ja 19) Määräyksiä ja ohjeita pitäisi täydentää, että pöytäkirjan lisäksi mahdollista on toimittaa myös pöytäkirjan ote	Finanssivalvonta tekee ohjeeseen (7) ja määräykseen (19) täydennyksen ”tai oikeaksi todistettu pöytäkirjanote”.
Eläkesäätiöyhdistys ESY ry / Luku 12	12.2.(12) Sijoitussuunnitelman sisältöä koskevat määräykset ovat tarkentuneet aikaisemmista määräyksistä. Ehdotamme, että kohtaa (12) täydennetään seuraavasti: Ainakin seuraavat asiakokonaisuudet tulee käsitellä sijoitussuunnitelmassa tai sen liitteissä ottaen huomioon eläkelaitoksen toiminnan laatu ja luonne. Olisi hyvä selventää, että muutokset on tehtävä sijoitussuunnitelmiin, kun niitä seuraavan kerran päivitetään.	Finanssivalvonta toteaa, että ehdotettu täydennys ei tuo lisää selkeyttä sijoitussuunnitelman vaateiden käytännön toteuttamisen suhteen. Sijoitussuunnitelmalle asetetut vaatimukset liittyvät sijoitustoiminnan kannalta keskeisiin asiakokonaisuuksiin. Sijoitustoiminnan ollessa sen luonteista, että jokin asiakokonaisuus ei ole merkityksellinen kyseisen lisäeläkelaitoksen sijoitustoiminnalle, ei sitä tarvitse sijoitussuunnitelmassa asian merkityksen toteuttamisen lisäksi enempää läpikäydä. Näin lisäeläkelaitoksen laatu ja luonne tulee huomioida jo nykytuotoilussa. Sijoitussuunnitelmien tulisi olla määräyksien ja ohjeiden edellytyksien mukaisia sääntelyn voimaan tullessa. Määräyksissä ja ohjeissa ei ole voimaantuloon liittyvää sääntelyä, koska eläkelaitoslakimuutokset joihin määräykset ja ohjeet perustuvat ovat tulleet voimaan jo 1.1.2022 alkaen.